

Förlängning av Sveriges deltagande i IMF:s nya lånearrangemang (NAB)

Sammanfattning

Finansutskottet föreslår att riksdagen medger att Riksbanken förlänger Sveriges åtagande i Internationella valutafondens (IMF) lånearrangemang NAB med ytterligare fem år fr.o.m. den 17 november 2017.

NAB är en kompletterande finansieringskälla för IMF vid sidan av medlemsländernas kapital i organisationen. NAB är ett temporärt arrangemang och gäller under fem år. IMF:s styrelse beslutade i slutet av 2016 att förlänga NAB med ytterligare fem år samt att genomföra två mindre tekniska förändringar av NAB:s funktionssätt. Både IMF och Riksbanken anser att det osäkra världsekonomiska läget talar för att IMF även i fortsättningen bör ha tillgång till extra utlåningsresurser via NAB. Sveriges åtagande i NAB uppgår för närvarande till 2,26 miljarder SDR (särskilda dragningsrätter), motsvarande ca 28 miljarder kronor.

Utskottet anser att IMF är en viktig global finansiell institution och att det är avgörande att IMF har tillgång till de resurser som krävs för att hantera kriser i det internationella betalningssystemet. Sverige är en liten öppen ekonomi med stor utrikeshandel och är därför starkt beroende av stabila marknader och ett väl fungerande internationellt betalningssystem.

Behandlade förslag

Riksbankens framställning 2016/17:RB4 Förlängning av Sveriges deltagande i IMF:s nya lånearrangemang (NAB).

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet	4
Utskottets överväganden.....	5
Förlängning av Sveriges deltagande i IMF:s lånearrangemang NAB.....	5
Riksbankens framställning	5
Finansutskottets ställningstagande	8
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	10
Framställningen.....	10
<i>Tabell</i>	
Tabell 1 Deltagare i NAB	7

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Förlängning av Sveriges deltagande i lånearrangemanget NAB

Riksdagen medger att Riksbanken förlänger Sveriges åtagande i Internationella valutafondens lånearrangemang NAB med ytterligare fem år fr.o.m. den 17 november 2017.

Därmed bifaller riksdagen framställning 2016/17:RB4.

Stockholm den 16 februari 2017

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Monica Green (S), Maria Plass (M), Ingela Nylund Watz (S), Oscar Sjöstedt (SD), Jörgen Andersson (M), Hans Unander (S), Janine Alm Ericson (MP), Jan Ericson (M), Marie Granlund (S), Dennis Dioukarev (SD), Mats Persson (L), Ulla Andersson (V), Niklas Karlsson (S), Fredrik Schulte (M), Peter Helander (C) och Andreas Carlson (KD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet

I framställan till riksdagen 2016/17:RB4 föreslår Riksbanken att riksdagen medger att Riksbanken deltar i IMF:s lånearrangemang NAB (new Arrangement to Borrow) i ytterligare fem år fr.o.m. den 17 november 2017. Sveriges åtagande i NAB är för närvarande ca 2,26 miljarder SDR, motsvarande ca 28 miljarder kronor.

IMF:s reguljära utlåning finansieras i första hand av medlemslänternas kapital i IMF. NAB är ett komplement till medlemskapitalet som IMF kan använda vid behov. NAB bildades 1998 och gäller under en femårsperiod. IMF:s styrelse beslutade i november 2016 att förlänga NAB med ytterligare fem år och genomföra två mindre tekniska förändringar av NAB:s funktionssätt. Deltagarna har fram till 16 maj 2017 på sig att meddela om de vill avsluta sitt engagemang i NAB.

För att Riksbanken ska kunna delta i en förlängning av NAB krävs enligt riksbankslagen ett medgivande av riksdagen.

Utskottets överväganden

Förlängning av Sveriges deltagande i IMF:s lånearrangemang NAB

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner att Riksbanken förlänger Sveriges deltagande i IMF:s lånearrangemang NAB med ytterligare fem år fr.o.m. med den 17 november 2017.

Det världsekonomiska läget är fortfarande osäkert och för Sveriges del är det viktigt att IMF har de resurser som krävs för att hantera kriser i det internationella betalningssystemet. NAB är ett komplement till medlemsländernas kapital i IMF. Sveriges åtagande i NAB uppgår för närvarande till 2,26 miljarder SDR, motsvarande ca 28 miljarder kronor.

Riksbankens framställning

Internationella valutafondens (IMF) reguljära utlåning finansieras i första hand av medlemsländernas kapital i IMF (de s.k. kvoterna). Som komplement till medlemskapitalet har IMF för närvarande tillgång till två lånearrangemang – NAB (New Arrangement to Borrow) och GAB (General Arrangement to Borrow) – och bilaterala avtal med ett antal länder.

NAB bildades 1998 och omfattar i nuläget kreditavtal mellan IMF och 38 medlemsländer. Det totala låneåtagandet i NAB ligger på ca 180,57 miljarder SDR, motsvarande ca 2 178 miljarder kronor. Sveriges åtagande (via Riksbanken som är finansiell motpart till IMF) är ca 2,26 miljarder SDR, motsvarande ca 28 miljarder kronor.

NAB gäller under en femårsperiod. I november 2016 beslutade IMF:s styrelse att förlänga NAB med ytterligare fem år med start den 17 november 2017. Enligt IMF är det världsekonomiska läget fortfarande osäkert och det finansiella systemet är sårbart. Därför bör NAB fortsätta att finnas som ett komplement till medlemskapitalet. Deltagarna i NAB har fram till den 16 maj 2017 på sig att meddela om de vill avsluta sitt engagemang i NAB. Om en deltagare inte kontaktat IMF innan dess räknas det som ett tyst godkännande av ett fortsatt deltagande. I samband med förlängningen beslutade IMF:s styrelse även om två tekniska förändringar av NAB. Den ena förändringen handlar om att IMF ska redovisa prognoser över användandet av NAB halvårsvis när NAB inte är aktiverat (i dag gäller kvartalsvis redovisning). Den andra handlar om att IMF vid nästa översyn om fem år ska ta hänsyn till den pågående översynen av medlemskapitalet som väntas vara klar 2019.

Enligt Riksbanken har ingen av de nuvarande 38 deltagarna signalerat att de vill lämna NAB. Insatsen i NAB bestäms av deltagarnas preferenser och inte av en formel som t.ex. används för att bestämma storleken på ett lands medlemskapital i IMF. Störst åtagande i NAB har Japan följt av USA. Sveriges andel är 1,25 procent, vilket är något högre än Sveriges andel av medlemskapitalet på 0,93 procent.

Åtagandena i NAB utökades kraftigt 2011 på grund av resursbehovet till följd av finanskrisens effekter. I absoluta tal ökade Sveriges åtagande från 0,85 miljarder SDR till 4,44 miljarder SDR, vilket vid den tidpunkten motsvarade ca 48,8 miljarder kronor. Under perioden 2011–2016 aktiverades NAB tio gånger (för sex månader varje gång).

I januari 2016 trädde den fördubbling av medlemskapitalet som IMF:s styrelse beslutade om 2010 i kraft, efter att USA:s kongress i december 2015 hade beslutat att godkänna kvothöjningen. Till följd av denna kvothöjning minskade ländernas åtaganden i NAB med ungefär samma belopp. Sveriges åtagande i NAB minskade med knappt 2,2 miljarder SDR, och uppgår sedan januari 2016 till ca 2,26 miljarder SDR. I samband med höjningen av kvoterna beslutade IMF att avaktivera NAB eftersom man bedömde att medlemskapitalet då skulle räcka till att i närtid finansiera IMF:s utlåning. Detta innebär att IMF för tillfället inte kan finansiera nya utlåningsprogram via NAB. För att NAB ska kunna aktiveras krävs att deltagare som tillsammans håller minst 85 procent av kapitalet ger sitt godkännande.

I slutet av 2016 hade IMF använt ca 12 procent av Sveriges åtagande i NAB, vilket innebär att Riksbanken har betalat ut 269 miljoner SDR, motsvarande 3,2 miljarder kronor, till IMF för vidareutlåning.

Riksbankens förslag

Riksbanken delar IMF:s bedömning att det världsekonomiska läget fortfarande är osäkert och att det motiverar att IMF har tillgång till en förstärkt utlåningskapacitet som komplement till medlemskapitalet.

För att Riksbanken ska få delta i NAB krävs riksdagens medgivande. Riksbanken föreslår därför att riksdagen medger att banken förlänger Sveriges åtagande i NAB med ytterligare fem år fr.o.m. den 17 november 2017 enligt IMF:s förslag. Riksbanken ser heller inte några problem med de två tekniska förändringar av NAB som IMF föreslår.

Tidigare riksdagsbehandling

Riksdagen beslutade på våren 1997 att medge att Riksbanken skulle få delta i det nybildade NAB. Det nya lånearrangemanget skulle omfatta ca 25 länder med ett totalt kreditåtagande om 34 miljarder SDR. Sveriges åtagande skulle uppgå till 0,859 miljarder SDR, motsvarande ca 8,6 miljarder kronor (framst. 1996/97:RB2 och bet. 1996/97:FiU16).

Riksdagen beslutade på våren 2003 att medge att Riksbanken skulle få delta i NAB under ytterligare en femårsperiod. Antalet deltagare i NAB utökades

med ett land, vilket innebar att det svenska åtagandet minskade något, till 0,850 miljarder SDR (framst. 2002/03:RB4 och bet. 2002/03:FiU17).

Riksdagen beslutade på våren 2008 att medge att Riksbanken skulle få delta i NAB under ytterligare en femårsperiod med ett åtagande på 0,850 miljarder SDR (framst. 2007/08:RB3 och bet. 2007/08:FiU17).

Riksdagen beslutade i december 2010 att medge att Riksbanken deltog i ett kraftigt utökat och modifierat NAB. Det totala åtagandet i NAB ökade från 34 miljarder SDR till 367,5 miljarder SDR. Sveriges åtagande ökade från 0,85 miljarder SDR till 4,44 miljarder SDR. Antalet deltagare i NAB utökades med ytterligare 13 länder. Åtagandet i det utvidgade NAB skulle ersätta det bilaterala lånet till IMF som riksdagen beslutade om våren 2010 (framst. 2009/10:RB7 och bet. 2010/11:FiU17).

Ytterligare information

Vilka länder deltar i NAB?

Som framgår av tabell 1 är det i dagsläget 38 medlemsländer i IMF som deltar i NAB. Det totala åtagandet är drygt 181,5 miljarder SDR. Störst åtagande har Japan följt av USA, Kina och Tyskland. Sveriges åtagande ligger i nivå med Australiens. Tidigare deltog både Grekland och Irland i NAB, men de har till följd av finanskrisens effekter i länderna inte godkänt utökningen av NAB från 2011. Skulle man ändå räkna in Greklands och Irlands tidigare åtaganden uppgår det totala åtagandet i NAB till knappt 182,4 miljarder SDR.

Tabell 1 Deltagare i NAB

Deltagare	Belopp, miljoner SDR
Japan	33 508,5
USA	28 202,47
Kina	15 860,38
Tysklands centralbank	12 890,02
Frankrike	9 479,16
Storbritannien	9 479,16
Italien	6 898,52
Saudiarabien	5 652,74
Schweiz centralbank	5 540,66
Holland	4 594,80
Brasilien	4 440,91
Indien	4 440,91
Ryssland	4 440,91
Belgien	3 994,33
Kanada	3 873,71
Spanien	3 405,14
Korea	3 344,82
Mexiko	2 537,66

Deltagare	Belopp, miljoner SDR
Sveriges riksbank	2 255,68
Australien	2 220,45
Norge	1 966,69
Österrike	1 818,49
Danmarks centralbank	1 629,76
Polens centralbank	1 285,40
Finland	1 133,88
Portugals centralbank	783,50
Chiles centralbank	690,97
Singapore	648,55
Luxemburg	493,12
Kuwait	341,29
Filippinernas centralbank	340
Hongkongs centralbank	340
Israels centralbank	340
Malaysia	340
Nya Zeeland	340
Sydafrika	340
Thailand	340
Cypern	340
Totalt	180 572,58

Källa: IMF och Riksbanken.

Finansutskottets ställningstagande

Utskottets ståndpunkt är att IMF ska ha tillgång till de resurser som krävs för att kunna ge stöd till länder som har betalningsproblem och för att skapa förtroende för att IMF har tillräckligt med medel för att hantera krissituationer och motverka att länder ställer in sina betalningar. Sverige är en liten öppen ekonomi med en omfattande utrikeshandel och är därför starkt beroende av ett väl fungerande internationellt betalningssystem.

IMF:s utlåning finansieras i första hand av medlemsländernas kapital i IMF. Som komplement till medlemskapitalet har IMF tillgång till två lånearrangemang – det s.k. nya lånearrangemanget NAB och det generella lånearrangemanget GAB. Sedan finanskrisen har IMF även slutit bilaterala kreditavtal med ett antal medlemsländer, däribland Sverige, för att tillfälligt ytterligare förstärka sina utlåningsresurser.

NAB är, jämfört med de bilaterala kreditavtalen, ett lite mer långsiktigt komplement till medlemskapitalet och omfattar i dagsläget kreditavtal mellan IMF och 38 medlemsländer. Sverige har deltagit i NAB sedan starten 1998, och det svenska åtagandet uppgår för närvarande till ca 2,26 miljarder SDR, motsvarande ca 28 miljarder kronor.

NAB omprövas vart femte år, och i slutet av 2016 beslutade IMF:s styrelse att förlänga NAB med ytterligare fem år med start den 17 november 2017.

Riksbanken föreslår i sin framställning att riksdagen medger att Riksbanken förlänger Sveriges åtagande i NAB med ytterligare fem år i enligt IMF:s förslag.

Både IMF och Riksbanken anser att det osäkra världsekonomiska läget talar för att NAB förlängs för att säkerställa att IMF har tillgång till de resurser som kan komma att krävas. Utskottet ser ingen anledning till att i dagsläget ifrågasätta IMF:s och Riksbankens bedömningar. Utskottet anser därför att riksdagen bör godkänna att Riksbanken förlänger Sveriges åtaganden i lånearrangemanget NAB med ytterligare fem år fr.o.m. den 17 november 2017.

I en annan framställning (framst. 2016/17:RB3) föreslår Riksbanken att riksdagen medger att banken ingår ett nytt avtal om en bilateral kredit till IMF på 7,4 miljarder SDR, motsvarande ca 92 miljarder kronor. Krediten ska löpa som längst till den 31 december 2020 och ersätta det bilaterala kreditavtal som slöts mellan IMF och Riksbanken i början av 2013. Utskottet behandlar förslaget i betänkande 2016/17:FiU28.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Framställningen

Framställning 2016/17:RB4 Förlängning av Sveriges deltagande i IMF:s nya lånearrangemang (NAB):

Riksdagen medger att Riksbanken förlänger Sveriges åtagande under Internationella valutafondens nya lånearrangemang (NAB) med ytterligare fem år fr.o.m. den 17 november 2017 enligt valutafondens förslag.